

Camí Ral³⁷

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

Gener de 2014 número 37

Ajuntament de Copons

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08289 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: camiral@copons.net
www.camiral.net
Disseny i maquetat: ESPAI GRÀFIC, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 300 exemplars

Publicació periòdica
Imatge portada: Crespella **Foto:** Núria Pons Torrents
Coordinació: Maria Gràcia Carreras Verdaguer, Elisenda Mercadal Segura i
Núria Pons Torrents
Agraïm la col·laboració d'Ingrid Saumell Gassó i Maria Pilar Carreras Verdaguer

Sumari

- 3 Editorial
- 4 Què s'està fent...
- 5 La teulada una realitat
Copons ressona a Oviedo
- 6 Treballs al camp a la primeria del s.XX. Collir olives, 2a Part
- 8 La castanyada
Festa de Santa Cecília
A Walk In Prehistory
- 9 El grup de joc "l'Ametller" fa espai per als més petits
Pedagogia Waldorf: saber estimar i sentir curiositat per la vida
El grup de teatre de Copons guanya un premi
- 10 Cursets natació: Estiu 2013
Agraïment en clau de graller
El Roger Marimon i la Quima Closa, hereu i pubilla de Copons a FirAnoia
Taller de qualitat de vida
- 11 Sant Pere
Vilanova del Camí
Peramola
Trobada Nacional a Prats de Lluçanes
Mirada de bastons
- 12 Festa Major d'estiu 2013
Gincana
Partits de futbol
Cursa d'orientació
Desorientats per totes bandes
- 13 Cercavila
- 14 Papallones de Catalunya, les papallones de nit
- 16 11 de setembre de 2013: Copons es va mobilitzar per la independència
- 17 Xavier Merti Tello, Pintura sobre cartó reciclat (1998-2000)
Festa solidària a Igualada
Trobada de coponencs nascuts els anys 1946 i 1947
- 18 InterCopons
Fem torrons
Microgimnàstica
Taller de costura
Copons QR
La Font d'iràs i tornaràs
- 19 Molins hidràulics, traguers i Camí Ral
Fira de Santa Llúcia
- 20 Resum de fets, activitats i actes. De juliol a desembre de 2013
- 21 Diari d'una invasió subtil
- 22 Senyeres: El Castell de Jorba
- 23 Transports i telèfons d'interès

Millor publicació periòdica d'àmbit local

Millor butlletí municipal de l'any

Ja fa temps que des de l'Ajuntament es promou la consolidació en la forma jurídica d'entitat sense ànim de lucre per tots els grups que realitzen una activitat estable al llarg de l'any. El grup de teatre La Barraca, els Bastoners de Copons i els regants ja s'han constituït com associació o entitat, i esperem que altres activitats que es realitzen també s'animin a fer-ho.

Aquesta és la política de l'equip de govern municipal actual. Deixar que la comunitat proposi i desenvolupi les seves aficions, els seus interessos lliurement, sense cap mena d'interferència ni de condició de la nostra part. I en aquest sentit, hem procurat facilitar la logística, els recursos, els tècnics i tot allò que hagi necessitat per a dur a terme la seva pràctica.

En coherència amb aquesta política es troben les festes majors.

El paper de l'Ajuntament i dels seus regidors en aquests esdeveniments tant particularment del poble és facilitar els recursos perquè siguin possibles. Estem al servei del poble i tot allò que puguem fer ho farem.

Us encoratgem a que us reuniu, constituïu una Comissió de Festa Major i ens porteu les propostes, les llistes de necessitats, etc. perquè tinguem unes festes magnífiques i us puguem ajudar com cal.

Ànims! Ja sabeu on trobar-nos.

Què s'està fent ...

Com sabeu, estem en uns moments de transició cap un nou escenari que encara li queda molt per definir-se. D'una banda, la societat civil està immersa en un conjunt de reivindicacions socials, econòmiques i polítiques sense precedents. De l'altra, els partits polítics s'estan ressituant per tal de resoldre els problemes interns que els està causant tant aquesta acció cívica com les seves pròpies contradiccions i conductes poc honorables al llarg de les últimes dècades. I encara hi ha un tercer factor en joc, això que en diuen crisi i que en molts casos és l'excusa per seguir escurant a qui menys té.

Aquesta gran ofensiva també afecta els Ajuntaments als quals se'ns assenyala com a causants del gran dèficit públic de l'estat espanyol, malgrat les dades indiquin tot el contrari. L'any 2012 no representàvem més de l'1,5% (sense Madrid i València) i enguany es preveu superàvit. Aquesta mentida serveix de fonament al Gobierno de España per dictar l'ARSAL, la nova llei de règim local que pretén deixar els Ajuntaments sense competències i privatitzar tot allò que sigui susceptible de generar negoci a les empreses del seu entorn.

Malgrat tot, a l'Ajuntament no perdem l'esperança ni les ganes de dedicació al poble amb el mateix entusiasme i voluntat de servei que tenim des de l'inici de la legislatura.

Anem, doncs, a l'àmbit local. A més del que explicava en l'anterior número ara estem treballant en dos projectes que ja tenien finançament però que calia resoldre tècnicament. Em refereixo a l'electrificació definitiva de la sala polivalent i a l'arranjament de la carretera, sobretot en el tram de major trànsit de vianants.

El primer projecte, després de moltes negociacions amb Endesa, d'una reunió amb els veïns afectats i d'ajustar, al màxim, el cost del projecte, es farà tot soterrat en tot el tram. Els objectius d'aquest projecte són:

- Òbviament, electrificar la sala polivalent.
- Millorar els serveis de subministrament al bar i a la zona esportiva (electricitat i gas).
- Reducció dels costos dels subministraments al bar i a la zona esportiva.

El projecte d'arranjament de la carretera també ha hagut de passar per moltes fases de negociació, d'obtenció de recursos en uns moments tan difícils per aconseguir-los i d'estudi per ajustar costos amb finançament possible. Finalment s'ha arribat a un acord amb la Direcció General de Carreteres per tal de determinar quina havia de ser la contrapartida en obra per acceptar la cessió de la carretera.

Les previsions són que estigui executada abans de l'estiu.

Els objectius per a l'arranjament de la carretera són tres:

- Connectar el nucli urbà amb la zona esportiva i de lleure de manera que s'obtingui continuïtat visual i urbanística.
- Garantir la seguretat dels vianants, ja que és un tram molt transitat i en què es produeixen aglomeracions quan hi ha activitats a la sala polivalent o altres esdeveniments al poliesportiu.

Les actuacions previstes per aconseguir-ho són:

- Eliminar barreres físiques.
- Incrementar la superfície d'ús exclusiu per a vianants.
- Frenar la velocitat dels vehicles al seu pas per davant de la zona crítica.
- Augmentar la senyalització tant per a vehicles com per a vianants.

Aquests dos projectes que ja estan en marxa, vénen de la legislatura anterior i s'han adaptat als recursos disponibles, 60.000 € de la Diputació de Barcelona i 40.000 € de la Generalitat de Catalunya que corresponen al Pla únic d'obres i serveis de l'any 2012.

En un altre ordre de coses, estem treballant en el pressupost 2014, en el que volem introduir noves inversions que suposin un increment de la qualitat dels serveis, així com algun servei nou.

Per últim, el mes de desembre de 2013 s'ha iniciat la campanya "Mascotes coponenques, tinença responsable" que té el propòsit de censar tots els animals de companyia que resideixen al poble. Aquest cens és obligatori per a tots els propietaris i propietàries i des de l'Ajuntament hem volgut ajudar als que encara no ho han fet aprofitant els ajuts que la Diputació de Barcelona posa a la nostra disposició. Últimament ha crescut molt la població de gossos al poble i cal recordar que per a una convivència en harmonia cal tenir en compte les recomanacions i els deures dels propietaris, sobretot pel que fa a portar-los lligats i a recollir els excrements.

Espero que tothom hagi aprofitat l'oportunitat de posar-se al dia i prengui consciència de la necessitat de fer aquests petits gestos de cara al benestar general.

Com ja sabeu, per a qualsevol informació que vulgueu conèixer de primera mà estem a la vostra disposició, per resoldre qualsevol dubte o atendre les vostres demandes.

Fins a la propera!

Cesc Salamé Sabater, Alcalde

La teulada una realitat Gràcies, gràcies i moltes gràcies!!!

Mn. Enric Garcia

Benvolguts veïns,

Abans que tot, i aprofitant l'avinentesa, voldria felicitar-vos el nou any 2014 que comença i Déu beneeixi a tots.

L'any passat, abans de la festa major, vàrem poder fer nova tota la teulada de la nostra església parroquial de Sta. Maria, que com ja sabeu i vam explicar en el passat número del Camí Ral es trobava en molt mal estat.

El què semblava que no es podria arreglar mai ha estat una realitat! Amb aquest escrit us volem donar les gràcies per tot el que heu fet i alhora fer-vos arribar l'estat de comptes de tot el què s'ha recollit i el què falta per poder acabar tota la restauració del temple parroquial.

Gràcies a la col·laboració econòmica de tots i totes, amb l'apadrinament de les teules que es va fer durant els dies de festa major, i també amb aportacions personals i anònimes s'ha recollit un total de 3125 €.

A tots gràcies!!!

Per un poble petit com Copons poder recollir aquesta quantitat en pocs dies i en el moment de crisi que passem, la veritat que és per dir que sabeu valorar un dels edificis més emblemàtics del nostre poble i que sabeu estimar el patrimoni històric de Copons. Val a dir que amb aquesta activitat d'apadrinament, les teules es van nominalitzar una a una i es van emprar per cobrir la coberta de la capella del santíssim. Així doncs, hi ha el nom de totes les persones que han ajudat econòmicament a fer possible la teulada.

Però no està tot acabat, encara queda pintar les capelles laterals i en alguna fer el terra nou, pintar tota la capella fonda...

El pressupost de tot això és de 8000 € i així, amb el que ja tenim, ens falta 4875 €.

Les diverses maneres de poder col·laborar:

1/ Fent un donatiu anònim, directament al mossèn.

2/ Fent un ingrés al compte de la parròquia:
2100.0110.77.0101412912 ("La Caixa")

3/ Proposant i organitzant activitats culturals que serveixin per recaptar fons (concerts, teatre...) al llarg de l'any.

4/ CAMPANYA DELS 2€

Es tracta d'apuntar-se i de comprometre's a pagar 2 euros cada setmana durant un any. D'aquesta manera si hi ha 50 persones o famílies que s'hi apunten es podria pagar la totalitat de l'obra, i podríem tenir l'església arreglada per anys.

Els que vulgueu fer la campanya us podeu apuntar el diumenges abans o després de la missa de 12:00h.

Res més, agrair-vos l'esforç que heu fet i animar-vos a seguir endavant a veure si entre tots podem acabar l'arranjament i restauració que ens falta, per tal de tenir tenir una església amb condicions i poder estar orgullosos de tenir el temple ben cuidat.

Una abraçada cordial,

Copons ressona a Oviedo

Jaume Ortinez Vives

L'economista Gerard Padró i Miquel rebent el XII Premi Fundació Banco Herrero per la seva trajectòria d'investigació en el camp de l'economia política.

El dia 30 de setembre es lliurava a Oviedo, a la seu neoclàssica del Banco Herrero, el dotzè Premi Fundació Banco Herrero al millor economista d'Espanya de menys de 40 anys.

Si fa dotze anys era Sala i Martín qui s'emportava el guardó, aquesta vegada el rebia Gerard Padró i Miquel.

Gerard Padró és un barceloní fill de pares calafins. Llicenciat a la Pompeu Fabra i Doctorat al Massachusetts Institut of Technology, actualment ocupa una càtedra a la prestigiosa London Economics School. És el membre més jove del Col·lectiu Wilson.

L'acte d'entrega del guardó -ben important econòmicament- fou presidit, entre d'altres, pel conseller de Presidència del Principat i per Josep Oliu, president del Banc de Sabadell.

En el llarg discurs que Gerard Padró va dirigir al públic per agrair el guardó va dir, entre d'altres, les següents paraules que transcriu repescades en una transmissió de televisió i que no tradueixo:

"Paseando por las callecitas de Calaf y otros pueblecitos de la comarca todavía uno ve señales de que tuvieron mejor fortuna económica. Las casas señoriales que uno observa fueron construidas por mercaderes que en el siglo XVIII empezaron a exportar productos de una incipiente industrialización catalana, y a partir de aquel momento uno puede ver pequeñas comunidades de comerciantes de Calaf y Copons repartidas por la Península. Da la casualidad que cuando en 1841 Ignacio Herrero Buch funda Herrero y Cia., el precedente del actual Banco Herrero, su principal socio fue Antón Jove y Pradell".

No cal dir que aquest Jove, com tots els Jove-Jover comerciants, eren de Copons. Gerard Padró s'estén molt en el seu discurs de to econòmic que, l'endemà, en termes semblants, va pronunciar a la Universitat d'Oviedo.

Jo acabo aquí aquesta informació per al Camí Ral sense estar-me de recordar que també els Jover van tenir el seu propi banc fins no fa pas gaire anys i que un altre banc, ara també en l'òrbita del Sabadell, el Sabadell-Guipuzcoano, també fou fundat per coponencs, en aquest cas els Brunet. ■

Treballs al camp a la primavera del s. XX

Collir olives, 2a part

Montserrat Galí Segués

En el Camí Ral de l'estiu vàrem veure com en Miquel, germà petit del Roc, explicava la collida d'olives. El pare per feina havia anat al poble i en Roc i en Miquel, tots sols, anaren a collir olives. En Roc va donar pressa al seu germà petit per tal de tenir temps d'anar a tallar uns bastons. Això no agradà gens al pare.

A l'hora de sopar el pare no acceptava que en Roc ballés bastons, deia que tot això eren tonteries. En Roc estava capcot i decebut. Però l'avi va intervenir en la conversa:

– I qui us ensenya a ballar? No ho fareu vosaltres sols?

– No padrí. El Mossèn fa pujar un xicot de Tàrrega que en sap i ens ensenya a tots –va respondre el Roc.

– I quan ho assageu això? –va preguntar la mare.

– Les tardes del diumenge al local. El Mossèn diu que és un ball molt autèntic i molt saludable i que si ho fem bé ens estrenarem per la Festa Major d'hivern –en Pere va aprofitar i va fer l'explicació amb el cap una mica més alt.

– Apa Pep! –digué l'avi al pare– No ha collit uns bons sacs d'olives i sempre està disposat a la feina?, doncs, deixa'l que balli bastons.

– Sempre serà millor això que no anar a fer malifetes pel poble o al poble veí amb tota la colla de xicotots –va posar cullerada la mare.

– Mireu –va intervenir en Roc ja més animat– és un ball molt ferm. Tots ballem amb dos bastons curts, un a cada mà, i hem de picar-los al compàs de la música tot fent salts, voltes, canvis de lloc, girs, sotacames, rebatre's... Alguns cops piquem els nostres bastons, però sempre piquem els dels altres i al mateix temps fem entrades i sortides i ens desplaçem tots alhora fent formes ben boniques.

– Això sembla complicat –va dir la mare.

– Si que ho és. Quan el ball ens surt bé fins a la fi tenim una alegria tan gran que tots ens tustem l'esquena, cridem i saltam com a bojos. Ens fa sentir a tots molt units i contents. I quan no surt bé... apa, a tornar a començar.

– I la música qui la toca? –continuà la mare.

– En Peret de can Bufí ens tocarà la melodia amb la flauta. Ara ho fem cantant nosaltres mateixos i entre ballar i cantar quedem ben cansats –digué en Roc.

– Em sembla una bona forma d'entretenir-se –continuà l'avi – A més a més, aquest ball és molt català i molt antic. Quan era jove vaig anar a fer la verema cap a L'Arboç i, a les Festes que van fer allà en aquells dies, una colla de xicots i d'homes del poble el van ballar i de debò que em va agradar.

– I com anaven vestits? –preguntà en Roc encuriós.

– Blancs i amb faldilles i picarols i no se que més –respongué el padrí.

– I els d'aquí com anireu? –digué l'àvia.

Amb el terreny tan abonat en Roc ja s'atreu a parlar al pare:

– Si el pare no m'hi deixa anar no cal parlar de vestits.

– Bé, potser si que és bona cosa. Si més no aprendràs a fer un treball en equip i la importància del compromís en el grup –acabà per dir el pare.

– Visca!, visca!, visca! –i sense parar, el Roc, molt entusiasmat va seguir – Diu el Mossèn que de moment portarem pantalons de vellut negre i camisa blanca, ja que d'això en té tothom. Més endavant ja veurem si ens posem de color blanc i faldilles. Però el que no pot faltar són les polaines vermelles amb picarols. Padrina, que me les fareu les polaines?

– Si em dius com s'han de fer prou. Tinc un tros de roba vermella, però de picarol no en tinc cap –respongué l'àvia.

–Pep, –intervingué la mare – quan venguem l'oli sobrer podríem comprar els picarols, al cap i a la fi en Roc ha collit olives tots els dies des de primers de novembre, i no tens pas queixa d'ell.

– No se'n parli més, tindrem un bastoner a la família –sentencià el pare.

La cara d'en Roc s'il·luminà, va dir un "gràcies!!!" emocionat i anà a buscar els plançons i un bon ganivet. Començà a pelar els plançons i va provar de trobar el punt on millor li anava per agafar-los.

– I ara amb quins bastons balles? –preguntà el pare.

– Amb uns de fusta de pi, però no són prou forts. Si clavem una garrotada forta s'esquitllen i ens hi podem fer mal. Per anar bé diu el xicot de Tàrrega que han de ser d'alzina i sense nusos. Per això he anat a buscar aquests plançons a la boïga petita. Ara els pelaré i els deixaré assecar. Aleshores sonaran molt bé.

El pare escoltava a en Roc amb veritable interès, estava ben cofat de totes les seves explicacions.

– També faré un bon pitet –va dir l'àvia – perquè el dia de Festa Major d'hivern a tu Pep et caurà la baba de veure el teu fill bastoner.

La rialla va ser general. Per fi la tensió havia desaparegut i tothom, inclòs el pare, estava engrescat amb la nova activitat dels xicots del poble.

– Que podré venir a veureu els assaigs –vaig dir jo.

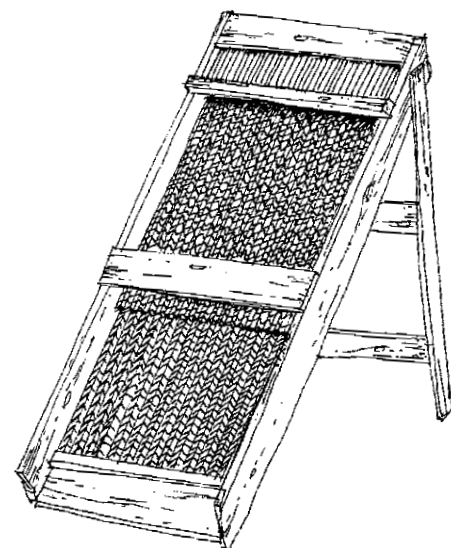
– Si el pare t'hi deixa venir, sí –digué en Roc.

– Si xicot si, ja pots anar al pujol de la boïga petita a buscar uns plançons per fer-te uns bastons. Si es tracta de ballar bastons, els millors bastoners seran els de ca nostra –afegí el pare.

– Hurra! Podré ser bastoner! –vaig cridar saltant al coll de mon germà.

I acabat de sopar tots els homes a passar les olives pel purgador i ensacar-les per portar-les al molí el diumenge al matí.

Em vaig ficar al llit molt cansat, però satisfet pel meu primer dia de feina i somiant amb què ja feia garrotades amb els bastoners. ■

Purgador

ROGER TUDÓ GALÍ

Calendari de collir olives

La feina de collir olives és la tasca final que fa el pagès per obtenir oli. Però el seu treball comença molt més aviat.

Per obtenir una bona collita, un cop collides les olives, cal treballar tot el vol de l'olivera amb una aixada i adobar la terra.

A partir del mes de març s'han de podar les oliveres i deixar-les ben airejades i assolellades. Aquesta feina es fa amb tisores de podar, falçons i amb xerracs si és que cal tallar alguna branca més gruixuda. També cal tallar tots els rebrots, plançons, que neixen al peu de l'olivera.

A l'abril acostuma a ser la florida. Si convé cal ensulfatar-les per evitar fongs i altres petites plagues de les olives.

Antigament, la collita de les olives era tota manual. Els calien: borrasses, grapes, raspa o pintes (per fer caure les olives pentinant, encara que també es poden munyir a mà), "escalers amb pitxot" per enfilar-se, cabassos i sacs per recollir-les.

Un cop collides les passaven pel purgador o pel sedàs, per treure'n les fulles, pedretes... i ràpidament, abans no fermentessin, les portaven al trull o molí.

Allà les seleccionaven, rentaven, pesaven i les posaven a les moles. N'obtenien la pasta que acabaven de trinxar amb el corró o cilindre de ferro calent. La pasta fina obtinguda la ficaven dins dels esportins i la premsaven. Obtenien un oli boníssim.

Amb aigua calenta rentaven els esportins i l'aigua i l'oli que en sortia era decantat en unes piques i obtenien en l'última pica anomenada "els inferns", un oli menys apreciat.

El meu agraïment per en Paco Rodellar per les seves explicacions sobre l'obtenció de l'oli.

Escales amb pitxot o banc de collir olives

Raspa

Borrasses amb olives

La castanyada

Martina Muñoz Mercadal (4t Primària)

Per la festa de la castanyada ens ho vam passar molt bé. Tot i que no hi havia escenari vam actuar molt bé, petits i grans van gaudir del nostre espectacle, i els va agradar molt. Primer van actuar els petits. Van cantar la cançó “Passegem-nos pel bosc” i van ballar la “Dansa de la castanya”. També van dir una poesia. Després els d’infantil i els de cicle inicial van cantar el “Marrameu”. Tot seguit van actuar els de 1r i 2n i també van cantar. Finalment els de cicle mitjà i superior van cantar 3 cançons i vam dir poesies de la Joana Raspall. Vam menjar panellets i va ser molt divertit. ■

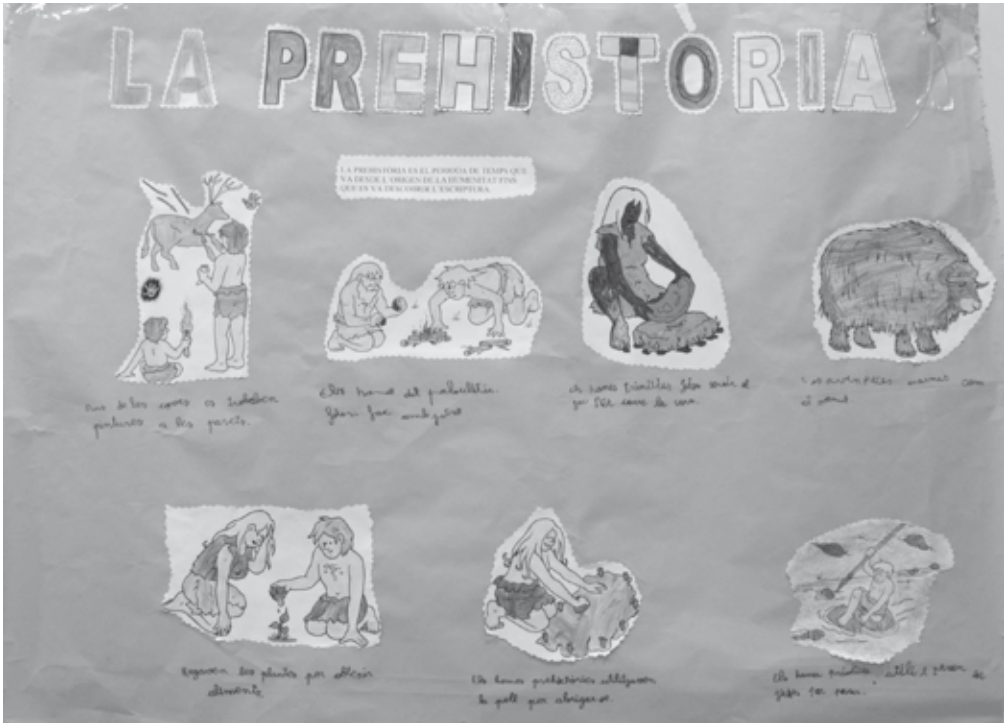

A Walk in Prehistory

Martina Muñoz Mercadal (4t Primària)

El dissabte 23 de novembre, els nens i nenes de l’escola de Copons vam presentar un treball sobre la prehistòria. Portàvem dies dibuixant, pintant, preparant maquetes i moltes coses més. Tots hi vam participar en alguna cosa; però el que més va impressionar a la gent, va ser que els de cicle mitjà i cicle superior vam explicar-ho tot en anglès, com si fóssim guies turístics, i els de cicle inicial ho van traduir al català. L’exposició la vàrem fer a la Sala Polivalent de Copons. Abans d’entrar, hi havia uns murals i unes explicacions del Paleolític i del Neolític.

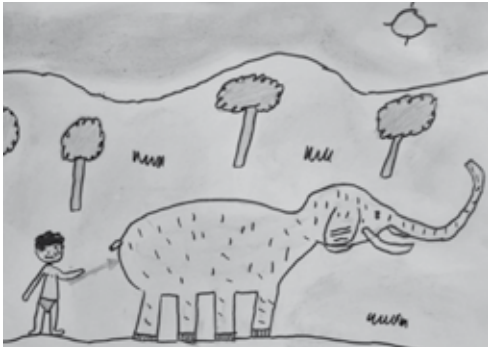
A la sala petita, hi havia dues maquetes: en la del Paleolític hi havia representats homes caçant animals i coves, i en l’altre un poblat Neolític amb les cabanes, camps i animals domèstics. També hi havia una eina de pedra i una de metall al costat, així com algun objecte de fang. A la sala gran del pis de baix, hi havia uns plafons amb més explicacions i els nostres dibuixos. A tothom li va agradar molt. ■

Festa de Santa Cecília

Pau Orpí Closa (3r Primària)

El dia 25 de novembre, a la Sala Polivalent de Copons, va venir l’Enric Solà a fer-nos una demostració d’instruments tradicionals. Hi havia quatre gralles diferents, de més agudes a més greus. També va portar tres sacs de gemecs. Aquest instrument està fet de fusta i té un sac que és la pell d’una ovella i que s’omple d’aire. També va tocar el flabiol, el tamborí, la viola de roda i un instrument de fang que es diu ocarina. L’Enric va tocar molt bé aquests instruments i ens va agradar molt sentir-lo. ■

El grup de joc “l’Ametller” fa espai per als més petits

Assumpta Gabarró

Aquest any, l'espai per als infants “l’Ametller” ha obert les portes als més petits, amb la creació de Petit Ametller, un espai familiar de joc i de relació pensat per a nens i nenes de 9 a 36 mesos, on acompanyats d'un adult, comparteixen i intercanvien vivències. Es compta amb el suport de professionals que tracten temes que ajuden a comprendre millor el procés de l'infant i tots els temes que més preocupen les famílies (evolució motriu, hàbits i autonomia, el plor, descans, control d'esfínters, límits i llibertat). Les sessions es fan els dimarts de 2/4 d'11 a 2/4 d'1 (es poden fer a la tarda si hi ha demanda) en un entorn càlid i tranquil proper a la natura, segons principis de la pedagogia Waldorf. Les joguines són fetes amb materials naturals. Una altra proposta per a edats entre 3 i 7 anys és el taller Experimentant amb els 12 sentits, inspirat en el treball de Rudolf Steiner. Cada mes es treballa un sentit, a partir de les arts amb aquarel·les, ceres de modelar i llanes, i també el joc amb materials naturals, els contes, la dansa i les cançons. Actualment, aquest taller es realitza al Centre Cívic de Fàtima, a Igualada. ■

Pedagogia Waldorf: **saber estimar i sentir curiositat per la vida**

A les escoles Waldorf és essencial durant la primera infància cimentar l' ésser amb calma, dolçor, seguretat i ritmes. Tot això en un entorn càlid i casolà, perquè l'afecte no s'ensenya sinó que se sent, i si ho he sentit ho puc regalar. L'amor ajuda a desenvolupar-se i dona confiança. Els nens durant els primers anys aprenen per imitació, imiten els adults, que els serveixen de model, absorbint actituds i comportaments. Per això, és tan important que en el mestre Waldorf, el pensament, la paraula, l'acció i el sentiment vagin de la mà. Així mateix, es remarca, durant aquesta etapa, la importància del joc. El contacte amb la natura és una constant, aprenent així a estimar el que ens envolta. Un bon desenvolupament a nivell emocional és bàsic per a un bon desenvolupament a nivell intel·lectual. Sobre aquesta base sòlida, es podrà consolidar el coneixement acadèmic. S'educa mantenint viva la imatge de quin tipus d'adult arribarà a ser un dia aquest nen o nena: una persona capaç de meravellar-se amb el món que l'envolta, mantenint sempre l'interès i les ganes per aprendre. L'objectiu va més enllà de la mera adquisició dels coneixements acadèmics que es puguin impartir, es pretén formar persones. ■

Activitats

El grup de teatre de Copons guanya un premi

Teresa Múnera Pascual

Fa poc més d'un any de l'estrena de l'obra “La jaula de las locas” per la festa major d'estiu de Copons i la veritat es que estem molt satisfets del resultat. Hem portat l'obra a molts escenaris: Rubió, Vallbona d'Anoia, Vilanova del Camí, Igualada, Calldetenes.... Hem disfrutat molt fent-la, és una obra molt agraïda, fàcil d'entendre i que, de tant en tant, fa sortir alguna rialla al públic.

Per casualitat, ens vam assabentar d'un concurs que es feia a Navarces (Bages) anomenat “Clip teatre”. Per participar calia enviar un vídeo amb deu minuts de l'obra de teatre, els que volguéssim. Vam decidir tirar-ho endavant i ens hi vam presentar. Al cap d'uns dies ens informen que hem estat un dels grups seleccionats per representar aquests deu minuts al teatre de Calldetenes juntament amb cinc companyies més vingudes de tot Catalunya. D'aquestes sis companyies, només dues opten a guanyar el premi, és a dir, hi ha dos premis: el millor grup escollit pel públic i el millor grup escollit pel jurat professional. Ambdós premis són una compensació econòmica de mil euros i la interpretació de l'obra sencera. Quina mandra haver de muntar decorats, vestir-nos i maquillar-nos per només deu minuts... però l'opció a guanyar el premi s'ho val. Endavant, som-hi, a per totes!!! Vàrem ser la penúltima companyia a pujar a l'escenari. Un cop representades totes les actuacions, es recullen les butlletes del públic, el jurat professional deliverava i es feia el recompte de l'obra que més havia agradat al públic. Uns minuts que es van fer molt llargs fins que no van anunciar les companyies guanyadores. Els presentadors de l'acte anuncien l'obra guanyadora del premi del jurat popular (el públic assistent) i no som nosaltres.... Seguidament diuen el nom de la companyia que s'endú el premi del jurat professional: La Barraca de Copons!!!. ■

Cursets de natació Estiu 2013

Teresa Múnera Pascual

Ha arribat l'estiu un any més i amb ell: la calor, els gelats, la piscina... i els cursets de natació!! Els cursets han estat dirigits, una vegada més, pel Manel Espinagosa amb l'ajuda del Jordi Salom.

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Un bon nombre de nens i nenes coponencs i també alguns estiuejants han participat d'aquesta activitat. Tots ells han aprofitat les classes d'aprenentatge i millora de la natació. Hi ha hagut molta entesa entre ells i la veritat és que l'activitat ha anat molt bé. Tots els participants han nedit molt bé, han vingut molt motivats i amb ganes d'aprendre i divertir-se. Els cursets de natació han tingut una durada

de cinc setmanes i han comptat amb la participació de vint-i-un nens i nenes. L'últim dia, els nedadors i nedadores han fet una demostració de les seves habilitats aquàtiques davant de les seves famílies. Posteriorment s'ha recompensat el bon treball dels monitors amb un petit obsequi i s'ha acabat la jornada amb una entrega de diplomes i un merescut berenar pels participants. ■

Agraïment en clau de graller

Paco Rodellar Beltran

Personalment vull agrair l'article que va escriure l'Elisenda Mercadal sobre els Grallers de Copons i que va ser publicat al Camí Ral anterior. També a nivell personal i en nom de la colla de grallers voldria agrair en primer lloc a la gent la magnífica acollida que ens van dispensar durant la cercavila de la passada Festa Major de Copons, la qual ens dona ànims per continuar millorant com a grup de grallers. En segon lloc vull agrair a la colla de Bastoners de Copons que hagin confiat en nosaltres per fer actuacions conjuntament, d'aquesta forma en Jordi Closa també ha pogut descansar una mica com a músic de la colla, ja que va prou enfeinat a vegades. En tercer lloc m'agradaria agrair a l'Ajuntament de Copons, especialment al nostre alcalde Cesc Salamé, d'haver-se fet càrrec del cost de les samarretes per a la colla de grallers. També agrair en aquest mateix sentit la feina del Salvador de "Brodats Sala", per la seva col·laboració i paciència en el disseny dels brodats de les samarretes. Només em resta donar les gràcies al poble de Copons per la paciència i comprensió d'aquells qui teniu algun graller a prop de casa, per les molèsties que us puguin ocasionar en algun moment. Esperem i desitgem que la colla de grallers de Copons pugui anar actuant per molts anys, salut i gralles amunt!

RUT VILUMARA BURRÀ

El Roger Marimon i la Quima Closa, hereu i pubilla de Copons a FirAnoia

Montse Soteras Corbella

La Quima i el Roger es van despertar contents, aquell diumenge serien l'hereuet i la pubilla de Copons: "Quina responsabilitat" van pensar "caldria fer un bon paper".

Tot i el cansament del dia anterior, la cercavila de bastoners a Peramola i el sopar fins ben tard, la il·lusió del dia que els esperava podia més. I apa, ben mudats van fer cap a l'Ajuntament d'Igualada on els esperaven les autoritats per la recepció oficial i on també van trobar un personatge que de vegades veuen per televisió "el President de la Generalitat, Artur Mas". I després de tant de "protocol" els esperava un bon esmorzar en companyia dels capgrossos de la ciutat i vinga, amb la panxa plena, cap a l'Ofici on van fer l'ofrena dels fruits del camp, "de Copons, és clar". I per acabar, la cercavila de lluïment pel centre d'Igualada fins a Cal Font on van tenir la seva recompença: un bon paquet de lllaminadures.

La Quima i el Roger van ser el centre d'atenció: "tota la família ha vingut a veure'ns i quin munt de fotos, això de fer d'hereu i pubilla deu ser important!" I l'endemà una nova experiència per explicar a l'escola: "els companys van quedar ben bocabadats", van dir. Un dia que segur no oblidaran.

NURIA PONS TORRENTS

Bastoners

Sant Pere

Jorgina Marimon Soteras

El diumenge 30 de juny, els Bastoners vam ser convidats per segon any consecutiu a la festa major de St. Pere de Copons. Primer va actuar la Coral "Mig to" i quan va acabar, va començar la nostra actuació. Vam fer tots els balls i després ens van servir un bon aperitiu, que per cert estava boníssim!!! . Nosaltres, els Bastoners de Copons, estem molt contents de ser convidats a la festa major de St. Pere, ja que estem molt còmodes i molt ben servits. I esperem poder-hi ser presents cada any, un rere l'altre. ■

JAUME CASELLAS TUSAL

Vilanova del Camí

Martina Muñoz Mercadal

El diumenge 14 de juliol vam anar a ballar bastons a Vilanova del Camí, Cercavila Cultural Camp del Rei. Hi va participar molta gent, però vam ser l'única colla de bastoners. Hi havia 3 cuques, els falcons de Vallbona d'Anoia, 6 colles de timbalers, 5 colles de balls tradicionals, els gegants de La Llacuna i nosaltres. Els gegants de La Llacuna em van cridar l'atenció, perquè tenien 2 gegants petits i anaven vestits de bombers. Les cuques també eren molt divertides. Tots vam passar molta calor! Durant tot el recorregut, ens van donar de menjar i de beure, també ens van donar gel per a qui li picaven els dits. Ens van convidar a dinar i gairebé tota la colla s'hi va quedar. Vam ballar tots els balls menys "La Pastoreta" i van tocar els grallers i el Jordi amb l'acordió. ■

Peramola

Martina Muñoz Mercadal

Els Bastoners de Copons vam anar a Peramola a la festa dels 50 anys dels bastoners i els gegants peramolins. Nosaltres érem 19 balladors, 5 músics i 11 acompanyants. Van venir els gegants d'Oliana, de Sanaüja i de Pradell de Sió. Vam fer una cercavila i ens ho vam passar molt bé!!! Després vam ballar a la plaça juntament amb les altres colles de bastoners i de geganteres. Vam sopar macarrons que, per cert, estaven molt bons, en un poliesportiu. Després, vam jugar una estona, ens van regalar una auca i vam tornar a Copons. ■

JORDI MERCADAL PRATS

Trobada Nacional a Prats de Lluçanes

Mirada de bastons

Elisenda Mercadal Segura

“En motiu del seu trentè aniversari, l'abril de 2011, els nostres amics i padrins, els Bastoners de Terrassa, van preparar l'exposició fotogràfica Mirada de bastons que avui us presentem.

Aquests plafons mostren el ball de bastons des dels seus orígens fins a l'actualitat: una breu història del Ball de Bastons i les pica-des, girs, posicions... més importants. Durant més d'un any l'exposició ha estat itinerant per diversos locals socials de la ciutat de Terrassa. Ara arriba a Copons i aprofitem l'avinentesa per afegir-hi una breu pinzellada de la trajectòria dels Bastoners de Copons. Gaudiu-ne i molt bona Festa Major!”

Així es presentava l'exposició bastonera que vam plantar el dia 15 d'agost a la Plaça Ramon Godó. Una proposta a l'aire lliure per acompanyar un intensiu dia de festa grossa. A la sortida d'ofici els Bastoners vam obrir camí cap a la plaça on s'acabaren de lluir els balls abans de donar pas al quintet de cobla Terres de Marca. Entre sardanes i vermut es podien mirar les fotografies exposades, i també a la tarda durant la cercavila i l'espectacle infantil. Agraïments als Bastoners de Terrassa, a l'Ajuntament de Copons, a l'Ateneu Igualadí pels panells, a la Montserrat, l'Oriol i la Maria Gràcia, i molt especialment a la bona colla de voluntaris que la vam muntar i desmuntar, tot un luxe i un èxit de participació. ■

JORDI MERCADAL PRATS

Festa Major d'estiu 2013

Gimcana

Biel Closa Múnera

M'ho vaig passar molt bé fent la gimcana. Hi havien moltes proves i totes eren molt divertides: apagar una espelma amb una xeringa, buscar trossos de xocolata i caramels entre la farina, buscar pedres dins la piscina petita amb els ulls tapats, cantar mentre et mullaven amb una manguera.....

La gimcana d'aquest any la van preparar els joves del poble i ho van fer molt bé. ■

Partits de futbol

Biel Closa Múnera

Aquest estiu durant uns quants dies, després de banyar-nos a la piscina feiem entrenaments de futbol per preparar els partits de la festa major de Sant Martí de Sesgueioles i de Copons. El nostre entrenador ha estat el Rafel Solé. Com que erem molts futbolistes, el Rafel ha fet dos equips.

El primer partit vam jugar-lo al camp del Sant Martí. El partit va acabar en empat, vam fer penals i va guanyar el Copons.

Ens van regalar una bossa de llaminadures. No ens vam banyar a la piscina perquè plovia i no feia gaire calor.

Uns quants dies més tard jugàvem al camp del Copons. Hi havia molta gent a mirar el partit. Vam començar el partit bastant igualats però vam acabar guanyant per molta diferència.

Ens vam tirar vestits a la piscina i també vam tirar al Rafel. Ens van donar un trofeu a nosaltres i també a l'altre equip. Després ens van convidar a menjar coca i xocolata. ■

Cursa d'orientació

Biel Closa Múnera

Per la festa major de Copons van preparar una cursa d'orientació pels voltants del camp de futbol. Tots els participants havien de ser a les nou del matí al Refugi de Copons per a començar. La cursa es podia fer sol o en grup. Et donaven un mapa de la zona on hi havien marcadades unes fites amb uns números. Els participants havien de trobar-les per la muntanya i quan les tinguessim totes anar cap al Refugi a entregar el paper amb totes les zones marcadades.

Quan arribaves et donaven un tiquet per l'esmorzar.

Va ser molt divertit!!! ■

Desorientats per totes bandes

Oriol Martí Falguera

El dia 17 d'agost va despertar ben gris. Res convidava a posar-se a córrer o dedicar-se a la recerca d'uns elements inqualificables perduts per camps i boscos —excepte la promesa d'un esmorzar tardà de botifarra!— La nit anterior havia estat de Festa Major.

Tot i això, gairebé un centenar de valents i agosarats, es van espolsar la son de les orelles, i es van aventurar a la cursa d'orientació que per tercera vegada es realitzava al nostre poble. Aquesta vegada la sortida i arribada es trobava al Refugi de Copons, fet que obria el ventall a uns nous terrenys i reptes per a molts dels repetidors. I els designis divins o la sort ens varen acompanyar; el temps va aguantar i la resposta veïnal també.

Tot estava a punt, ja des de la nit abans i les fites (aquestes banderoles taronges i blanques clavades o penjades) al seu lloc. I els primers participants ben aviat van aparèixer, fins i tot al mateix temps que els organitzadors.

La cursa va transcórrer amb molt bon ambient. Dels tres circuits preparats per l'organització, el circuit qualificat com a familiar va tenir un èxit aclamat: pares amb fills i alguns altres a títol individual, van gaudir i superar el repte de trobar els punts de pas amb l'ajuda del mapa i la intuïció, en un recorregut de poc més de 4 quilòmetres. Pel que fa als altres dos circuits, la participació va ser minsa, evidenciant que l'activitat és un excel·lent exercici apte per família... o que l'organitzador els va enredar molt bé a tots! En acabat, un esmorzar de germanor amb entrepà de botifarra gentilera de l'Ajuntament de Copons, una estona de recuperació de forces i comentar l'experiència, al pati de taules del refugi.

Cal destacar especialment que del conjunt de participats, un total de 36 equips entre 1 i 4 corredors per equip, la meitat eren menors de 16 anys! El menys important per gran part dels participants i per l'organitzador era el temps emprat, la classificació o la qualitat dels premis als guanyadors: tradicional i festiva sindria —meló— préssec.

Això no treu que hàgim de fer els honors als dignes guanyadors:

Circuit A: Iniciació Infantil

Guanyador: Família Castell - Muñoz

Segon classificat: Família Martí - Muñoz

Circuit B: Familiar i iniciació adults

Guanyador: Fidel Compte

Segon classificat: Família Solé - Tomàs

Tercer classificat: Família Closa - Múnera

Circuit C: Esportiu

Guanyador: Jordi Rodellar

Segon classificat: Francesc Llobet

Tercer classificat: Sílvia Busquets

Agraïments a tots els participants, a l'Ajuntament de Copons, al Refugi de Copons amb Xavi Salom al capdavant, i molt especialment a la família Solé d'Igualada pel seu suport tècnic i humà. ■

CESC SALAMÉ SABATER

Cercavila

Teresa Múnera Pascual

En aquesta ocasió la tradicional cercavila de festa major ha estat una mica diferent de les anteriors. Aquest estiu, els músics encarregats d'animar amb la seva música han estat els Grallers de Copons. Després de més d'un any d'assajos, s'han decidit a actuar davant del públic de casa. La cosa ha anat prou bé, sempre es pot millorar, però tots han estat molt contents de la seva actuació. Els grallers han fet ballar als quatre gegants del poble: el Ramon, la Roseta, l'Emmanuel i la Raimunda, els capgrossos del poble: el Sol, la Lluna i l'Estrella, els capgrossos de l'escola: el Gat i la Bruixa, també la Cucafera i uns quants capgrossos particulars.

La cercavila de la festa major es caracteritza per la quantitat de gent que hi participa donant un gran ambient als carrers i les places del poble.

La concentració i inici de la cercavila es fa a l'esplanada del bar. Abans de començar s'ha de fer la tradicional fotografia de grup. Els músics comencen a fer sonar les gralles conduint la gent cap a la carretera, entrant cap al carrer Vilanova on es para a ballar a la placeta i es continua l'itinerari cap al carrer Àngel Guimerà on es balla a la placeta davant de l'ajuntament i seguint cap a la Plaça Ramon Godó on es fan una llarga ballada.

Esperem que l'any vinent es pugui tornar a fer una cercavila tant ambientada com aquesta amb la participació de tots vosaltres. ■

Papallones de Catalunya

Les papallones de nit

Paco Rodellar Beltran

Papallones a la nit?

Doncs sí, hi ha tantes papallones nocturnes que moltes no s’han pogut ni tan sols catalogar, potser per la dificultat de les captures.

A causa de la foscor de la nit és molt difícil veure-les i capturar-les, per això es necessiten trampes especials, ja sigui amb un esquer olfatiu o bé amb llum artificial. Aquest darrer sistema és el més utilitzat, ja que a la majoria de les papallones nocturnes els atreu molt algun tipus de llum.

Les papallones de nit s’anomenen Heteròcers i de moment, ens consten 20 famílies, 177 espècies només a Catalunya, i 230 espècies a tota la península Ibèrica. Són moltes i molt diverses des de les més petites fins a les més grans.

Poden formar autèntiques plagues agrícoles i forestals. La lluita contra aquests insectes és molt complicada i costosa. Si s'utilitzen plaguicides també poden resultar perjudicats els seus depredadors, eliminar-los a tots tampoc és la solució perquè molts d'ells són també beneficiosos per a l'agricultura.

No tot són aspectes negatius, hi ha espècies de papallones de nit de les que podem estar molt orgullosos, per exemple, la majestuosa *Spyri*, la papallona més gran d'Europa que mesura 12 centímetres d'envergadura i la *Graellsia isabellae*, d'una gran bellesa.

Còssids

D'aquesta primitiva família, és l'únic representant paleàrtic de la família Cossidae. En volen nou espècies a la península Ibèrica, sis d'aquestes a Catalunya; són d'hàbit nocturn i els mascles són atrets per la llum artificial.

Els adults viuen des del nivell del mar fins a 1.500 metres d'altitud. Les postes d'ous d'una femella fecundada poden superar les mil unitats. L'eruga quan neix comença a perforar els troncs i branques durant tres anys, tenen preferència pels arbres morts o malalts, en especial roures, moreres i pereres.

Bombícids

Només viu un membre d'aquesta família tant a la península com a Catalunya. És una espècie domesticada, originària d'Àsia, que ha perdut la capacitat de volar i no subsisteix si es deixa en llibertat. La femella fecundada pon de 300 a 500 ous adherits sobre branques i parets de caixes o gàbies, les larves neixen normalment al maig coincidint amb el brotar de les fulles de les moreres, passen per quatre mudes

i després es crisaliden envoltant-se en un capoll de seda d'aproximadament 6 cm de llargària.

El capoll es desfila en un únic fil continu que pot arribar a mesurar de 350 a 2.000 m. És el famós fil de seda que, segons els historiadors, fa ara ja 4.500 anys van començar a fer servir a la Xina per confeccionar vestits de seda i que va revolucionar l'artesania tèxtil de l'època.

Coclídits

Solament dues espècies colonitzen la península i Catalunya, al litoral mediterrani vola des del nivell del mar fins a 600 m. d'altitud. Els mascles volen de dia i les femelles de nit. Les erugues s'alimenten de fulles de cirerers de pastor, faig, noguer i alzina. Constitueixen una veritable plaga que perfora les fulles dels arbres. Per hivernar cauen enganxades a les fulles o es queden a les branques envoltades en un capoll sedós, i així esperen que arribi la primavera. Quan aquesta arriba s'alimenten una altra vegada fins al mes de maig i aleshores es crisaliden dintre d'un capoll apergaminat, unit a una branca de l'arbre que els ha servit d'aliment i desclouen com a nova papallona.

Lemònids

Es troben només dues espècies d'aquesta família a la península Ibèrica i només una es pot trobar a Catalunya. És molt escassa i només vola al vessant pirenaic de Girona en biòtops muntanyosos, en vessants calcaris. Durant els mesos d'octubre i novembre els mascles estan actius durant el dia, volen ràpid i són difícils de veure, mentrestant les femelles resten posades als matolls, des d'on atreuen als mascles a distància. La femella pon ous en grups de 10-30 unitats en forma d'anella, la posta total és d'uns 180-300 ous, que passaran l'hivern inactius. A l'abril o maig neixen les larves que passen per quatre mudes fins arribar a fer sis o set centímetres de llargària i s'alimenten del maig fins a l'agost de les fulles i flors de la planta dent de lleó, s'enterren a finals de juny a poca profunditat i formen la crisàlide.

Zigènids 4-2

Colonitzen la major part de la península amb 36 espècies de les quals 30 volen a Catalunya; sempre volen de dia malgrat que estan catalogades com a espècies nocturnes. Durant maig, juny i juliol, volen des del nivell del mar fins a 1.500 m. d'altitud, l'eruga és hivernant i s'alimenta de fulles de plantes lleguminoses durant l'agost i setembre. Es crisaliden en forma d'un capoll blanc adherit a la planta de la qual s'alimenten, o bé al terra o entre les pedres.

Sisfíngits

És l'única representant d'aquesta família en tot el territori, és una de les més grans de 8 cm. d'envergadura. Vola des del crepuscle fins a la matinada durant els mesos de maig i juny, té una sola generació. Viu entre els 100 i 1.700 metres d'altitud, el seu hàbitat són les pinedes de pins silvestres. La femella un cop fecundada pon entre 50 i 250 ous, que va dipositant de forma disseminada en diferents pins dels quals s'alimenten

les erugues, comencen per les branques més baixes i van ascendint a les branques més elevades del terra. Després de quatre mudes arriben a la maduresa, i poden arribar fins a 8 cm. de llarg. Per passar l'hivern es deixen caure o descendeixen al peu de l'arbre i s'enterren entre les fulles mortes i es crisaliden. Aquesta crisàlide és de color marró. Quan arriba la primavera naixerà la papallona *Graellsia isabellae*, una de les papallones més belles d'Europa.

Mur del Poliesportiu pintat pels nens i nenes durant la Festa Major d'estiu 2013

11 de setembre de 2013: Copons es va mobilitzar per la independència

Jordi Saumell Gassó

L'Onze de setembre de 2013 passarà a la memòria col·lectiva del poble català com un dia històric, un dia en què catalans i catalanes de totes les condicions i ideologies vàrem unir esforços per fer sentir la veu del nostre poble arreu del món.

I és que després de segles i segles d'humiliacions i menyspreus, de parar l'altra galta davant els constants atacs a la nostra llengua, cultura, tradicions i institucions, els catalans i catalanes d'arreu de les comarques hem dit prou, hem decidit ser nosaltres mateixos els protagonistes de la nostra història, escollint el nostre futur d'una manera pacífica i democràtica: a través d'un referèndum on tothom pugui votar si vol o no que Catalunya tingui un Estat propi.

I en aquest procés cap a la plena sobirania nacional els coponencs i les coponenques hi tenim molt a dir. Prop d'un centenar de veïns i veïnes del poble vàrem participar en les mobilitzacions de l'Onze de setembre d'enguany de la Via Catalana cap a la Independència, una cadena humana sense precedents als Països Catalans organitzada per l'Assemblea Nacional de Catalunya. Un treball organitzatiu ingent on milers de voluntaris, també del nostre poble i comarca, han col·laborat durant gairebé un any per poder fer possible l'èxit d'aquest acte reivindicatiu del poble de Catalunya, d'abast internacional.

Copons va participar a la Cadena Humana amb l'assistència de gairebé un centenar de persones al tram que ens havien assignat als afores de Vilafranca del Penedès, a Sant Pere Molanta. L'autocar de 60 places que se'ns va oferir des de l'Assemblea no va ser suficient per portar tota la gent del nostre poble i alguns dels assistents varen haver

de portar el seu vehicle. Una bonica caravana independentista que sens dubte ens ha unit més com a poble, doncs, són pocs els moments en què un grup tan gran i divers de coponencs i coponenques podem compartir experiències i anhels.

Des del primer moment del matí, abans d'iniciar el viatge amb l'autocar, el bon ambient i la il·lusió dels coponencs es feia sentir per tot arreu, dels més xics als més veterans, tot i l'amenaça que la pluja ens espatllés el dia!. Les estelades, les samarretes i gorres reivindicatives, les ganes de compartir un dia tots junts per a fer sentir més fort la veu del nostre poble... una experiència emotiva que tots recordarem! L'èxit de la convocatòria a Copons i a tot Catalunya en general va provocar que s'esgotessin les samarretes de la Via Catalana, i fins i tot per comprar estelades, les cues a cal Marcelino d'Igualada van ser quilomètriques!

De camí a Vilafranca, la carretera es trobava totalment col·lapsada d'autocars i cotxes que es dirigien cap al seu tram en un ambient festiu; per un moment vàrem pensar que arribaríem tard al dinar, però al final tot va anar sobre rodes. Després de recollir fàcilment el dinar del càtering organitzat per la pròpia Assemblea Nacional de Catalunya, vam fer via cap al tram 334 que és on ens tocava fer la cadena a la gent de Copons. Vam ser molt afortunats, ja que estàvem en un polígon industrial on es podia aparcar bé, hi havia ombra, cafeteries i molt d'espai on poder dinar.

El dinar preparat va ser un altre dels encerts de l'organització: una amanida de pasta, pollastre a l'ast, fruita i una beguda, no va estar gens malament! Tothom tenia ganes d'agafar forces per aguantar el que calgués fent la Cadena Humana! Entre mos i mos, cada cop es feia més evident per a tots nosaltres la importància d'aquest dia: arreu estava ple de gent, de canalla, de colles de ciclistes i motoristes, de famílies senceres

amb els avis, els pares i els néts, de colles d'amics de totes les edats, de persones anònimes que creiem en el nostre futur com a poble, d'estelades...

I de cop, com sense voler-ho, s'acostaven les cinc de la tarda i els nervis de tots nosaltres creixien. Catalunya, i un bon tros dels Països Catalans, s'uniria de cap a cap amb les mans dels seus habitants, cridant al món en un clam unitari que vol la llibertat, que volem decidir el nostre futur... I...INDE... INDEPENDÈNCIA!

Les gralles de Copons i els balls dels nostres incombustibles bastoners ens van acompanyar al llarg de la impacient espera. La nostra història i tradició, esperant el nostre futur, curiositats de la vida!

Quan va arribar el moment d'estrenyar-nos les mans l'emoció ens va envair, com m'envaeix a mi en el moment d'escriure aquestes ratlles recordant aquesta fita històrica del poble català. De Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, aquesta era l'energia que recorria els nostres cossos quan ens vam agafar de les mans, el sentiment d'un poble més decidit que mai a conquerir el seu futur. Vam estar una bona estona cantant, fent onades amunt i avall, preparant-nos i posant per la Gigafoto i, en fi, gaudint d'aquest moment màgic que quedarà en la memòria de tots, grans i xics, de ben segur!

Des d'aquestes ratlles volem agrair la col·laboració de tantíssimes persones sense les quals no hauria estat possible aquesta jornada increïble a les terres catalanes: a l'Assemblea Nacional de Catalunya, per una organització digna de mèrit en un esdeveniment de magnituds gegantines; a l'Ajuntament de Copons, membres i personal per la seva total disposició i col·laboració a tots els nivells; a totes aquelles persones que en un moment o altre han col·laborat en l'organització i s'han interessat per la Via Catalana! Moltes gràcies a tots i endavant fins a la victòria! ■

Xavier Martí Tello

Pintura sobre cartó reciclat (1998-2000)

Maria Gracia Carreras Verdaguer

El dia 27 d'octubre es va inaugurar una exposició de Xavier Martí Tello (1942-2008), obra sobre cartó reciclat realitzada entre els anys 1998 al 2000, que forma part de la seva extensa obra pictòrica. Una gran varietat de temàtica amb un estil entre abstracte i experimental; buscant un estil propi on mostra la seva creativitat, una paleta de colors variats, que experimenta amb textu-

res, es recrea en formes nítides, màscares i paisatges, figures que emergeixen sinuoses i volàtils. També es podia veure una mostra de la creació i disseny del copó que va realitzar l'any 2000 i que, amb un sol traç va donar un aire nou d'identitat a Copons com a marca corporativa, adhesiu per als cotxes, samarretes, rodals, Iniciativa Jazz

Copons, i que fins al dia d'avui s'està fent servir. Més de 100 persones, entre amics i coneeguts, han passat per la sala d'exposicions que va estar oberta fins al dia 10 de novembre. Podeu seguir la seva obra al blog: <http://xaviermarti.copons.info>. ■

Festa solidària a Igualada

Jorgina Marimon Soterias

El passat 5 d' octubre unes quantes famílies de Copons vàrem assistir, amb els capgrossos del poble, a la Festa Solidària d'Igualada, enguany era la segona edició. Els nens vam agafar els capgrossos i conjuntament amb els grallers de Copons vàrem participar a la cercavila pels carrers del centre d'Igualada. Amb els capgrossos posats i les gralles a punt vam començar a desfilar. Els espectadors ens deien: - Carai! A Copons si que teniu uns capgrossos bonics!

El final del trajecte era la Plaça de Cal Font on els Grallers van tocar tots junts i els gegants i capgrossos d' Igualada i Copons vam ballar "els 7 salts". La veritat és que va ser una tarda divertida tant per grallers i gent de Copons com també pels geganters i grallers d'Igualada i per descomptat, per les persones que estaven mirant la cercavila. Esperem que l'any que ve poguem tornar a assistir a la cercavila de la Festa Solidària d'Igualada. ■

Trobada de coponencs nascuts els anys 1946 i 1947

Teresa Closa Bertran

El diumenge 15 de desembre ens vam tornar a aplegar el grup de persones que vam néixer en aquests anys, i que a l'igual que l'any passat teníem ganes de tornar-nos a trobar, malgrat que n'hi van faltar alguns que per diversos motius no hi varen poder assistir.

La trobada va començar amb una Missa d'Acció de Gràcies, a la que varen assistir els qui van voler. En sortint vam passejar per a la Fira de Santa Llúcia de Copons. Després ens vam desplaçar a Jorba, a l'Albergo de Sant Jaume on vàrem compartir un bon dinar i una bona convivència, tot parlant

de les coses de la nostra infantesa i joventut. Ens vam acomiadar tots contents i satisfets pensant poder-nos trobar l'any vinent. ■

InterCopons

Maria Gràcia Carreras Verdaguer

Fem torrons

El taller de torrons es va dur a terme el dissabte dia 14 de desembre a càrrec de la Montse Palà, amb la col·laboració de Lourdes Pujols i Jordi Mercadal, a la sala petita de la Sala Polivalent. Pas a pas va anar explicant la manera fàcil de fer torrons a casa. Tres classes de torrons clàssics: el torró de crema cremada, el de massapà i el de xocolata. Segons els ingredients que hi combinem al nostre gust, podem arribar a fer moltes varietats de torrons. Hi van participar 26 persones que a l'acabar van poder gaudir d'un tast de torrons. ■

JORDI MERCADAL PRATS

Microgimnàstica

És una activitat dirigida per la Carina Alcoberro que es du a terme a la Sala Polivalent. Els dilluns, a la sala petita, amb treballs de restauració corporal, estirats per no forçar la musculatura i poder activar tot el cos combinant els moviments suaus amb la respiració. La tarda dels dimecres, a la sala gran, es realitza una activitat més dinàmica i física per flexibilitzar, enfortir i airejar el cos, perquè estigui més actiu i àgil, i activar amb el suport musical l'alegria i el plaer de l'exercici sense esforços. ■

NÚRIA PONS TORRENTS

Taller de costura

Aquesta activitat està dirigida per la Dolors Farrés. Durant dues hores, els dilluns, ensenya des de cosir una vora, una cremallera, costurar una peça de roba, dubtes sobre punt de mitja o qualsevol altra cosa que se li proposi. A part de passar-ho bé podem aprendre molt realitzant les nostres pròpies creacions. ■

MARIA GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

Copons QR

Susanna Llopart Belloc
Laura Segura Checa

El projecte Copons QR naixerà el proper 2014 amb la voluntat de crear una web on es reculli tota la informació de la història de les cases, el patrimoni cultural i natural i les tradicions o llegendes del municipi de Copons, per tal de mantenir-les vives al llarg del temps i aproximar-les més ràpidament a tots els interessats. Aquest és un projecte comunitari ja que la web es confeccionarà a partir del treball i les

aportacions recollides per part de tots els veïns de Copons. El recull de la informació es farà a partir de la creació d'un grup motor, format per voluntaris/es del mateix municipi, amb la idea que tot el poble pugui participar obertament en el manteniment de les arrels històriques d'aquest. Aquesta web continuarà informació detallada de cada element d'interès del municipi, informació que serà introduïda pels propis voluntaris que participin en el projecte. La web podrà ser consultada per tothom qui ho desitgi amb la voluntat de divulgar la història i vivències del municipi. La divulgació d'aquest patrimoni el realitzarem mitjançant

la creació de rutes i excursions adaptades que es podran descarregar a la mateixa web. Com a punt innovador, es vol treballar en una nova aplicació informàtica que vinculi la web amb la informació recollida a través de codis QR que es col·locaran a les façanes corresponents dels edificis inventariats. Així, qualsevol persona que visiti el poble, podrà conèixer la seva història a través dels seus dispositius mòbils. Tothom que estigui interessat/a en formar part del projecte i aportar dades històriques o fotografies podrà manifestar el seu interès a l'Ajuntament. Qualsevol col·laboració serà benvinguda! ■

La font d'iràs i tornaràs

Manuel Tudó Boix

Fa anys a Copons, a l'estiu plovia més que ara, normalment eren tempestes amb trons i llamps, de sobte refrescava bastant i era el moment d'encendre la llar de foc, explicar contes i cantar cançons, és a dir fer xerinxola!! L'àvia ens deia: "Surt a l'eixida i mira si baixa rubinada", o bé, "Guaita, sembla que se sent baixar el Torrent Boter", "No us quedeu mai a la vora de la riera, quan plou així!!!" ... eren els comentaris al voltant del foc. Avui m'ha vingut al cap un dels contes que m'explicava la meua àvia sobre una font que va viatjar i canviar el nom. És un conte peculiar, ja que no és normal que una font viatgi. Mireu el que va passar. Una vegada als voltants d'un poblet, hi havia una font que, des de temps immemorials, havia brollat a la vora d'un riuet. La font era abundosa i estava al costat d'un mas al qual proveïa de tota l'aigua de boca que necessitava. La família del mas vivia allà des de feia molts i molts anys.

La font de "L'Espardenyer", que així l'anomenaven, va interessar al poblet del que hem parlat, alguns vilatans pensaven que si posaven la font als carrers del poble, podrien gaudir d'aigua bona molt prop de casa. Els vilatans van parlar amb la família del mas però, lògicament, a la família no els va interessar perdre la seva font. Com que en el poblet els hi interessava molt, van dir-los que tothom hi sortiria guanyant, si els la hi deixaven. La família del mas, després de molt rumiar, va acceptar. La font, botava de contenta en veure's tan sol·licitada, "Ara si que veuré mon i estaré divertida", exclamava. I així va començar alegrement el seu periple. Aquest viatge va durar força dies. Entretant al poblet hi va haver moltes reunions, i van arribar a la conclusió que la font era pública i no calia donar res a la família. La gent del mas va quedar sense font i amb un pam de nas. Ara, si volien aigua de la font, havien d'anar-la a buscar al poble. I així va ser com la font de l'Espardenyer va convertir-se després del

Molins hidràulics, traginers i Camí Ral

Elisenda Mercadal Segura

Primer diumenge de desembre, 9h15 del matí.
En pocs minuts més de dos-cents caminaires travessem els carrers de Copons.
Érem els participants a la segona excursió del cicle “L’Alta Anoia sorprenent, caminades populars amb històries”, que transcorria pels termes de Copons i Veciana.
El punt de sortida va ser el Poliesportiu on els organitzadors, Pere Tardà i Antonino Mestres, van fer una breu presentació dels negociants de Copons del segle XVIII.
L’itinerari començava creuant el poble de Sòl Carrer a Sant Magí per tot seguit enfilarse pel camí de la Cova del Llop cap al Morinyol i d’allí seguir per la carena, fent el mateix recorregut de l’antic Camí Ral. El dia seré i no gaire fred acompanyava, deixant-nos gaudir del paisatge i de la parada per esmorzar amb bones vistes a l’alçada de Sant Puvim.
Recuperades les forces vam deixar el solell per baixar fins al Molí de la Roda.
La tornada seguia el curs de la Riera Gran, on se succeeixen un reguitzell de molins, i els guies ens van explicar com s’organitzaven per canalitzar l’aigua de l’un a l’altre per que amb la mateixa poguessin funcionar tots. Férem parada sota les ruïnes de Miralles, per visitar el molí que es conserva en part. Del Lloret vam seguir cap al Lloretó, el Vilella, Cal Gelabert i la Font de la Canal.
Després d’un breu tram de carretera fins a la Bassa de Dalt, els caminaires vam baixar pel camí dels horts i els molins en direcció a la Font de la Vila i el Gorg de Nafre.
Un matí ben aprofitat pels que no coneixien els nostres paratges i també pel grupet de coponencs que ens hi vam apuntar.
La propera sortida serà el 2 de febrer per Pujalt i L’Astor. ■

Fira de Santa Llúcia

Maria Gràcia Carreras Verdguer

El diumenge dia 15 de desembre, de les 10 del matí fins a les 2 del migdia es va dur a terme a la Sala Polivalent de Copons la Fira de Santa Llúcia.
Va obrir les portes a una mostra variada d’artesanía, regals, bijuteria, brodats, treballs amb seda, formatges, licors, sabons, dibuixos, l’ONG Vicente Ferrer, l’escola L’Ametller i tast de coca de Copons.
Els visitants van poder gaudir d’una diversitat de productes i a la vegada aprofitar per fer les compres nadalenesques.
Un cop més ens van sorprendre gratament els nens i nenes de Copons amb la cantada de nades acompanyada per dues guitarres i un violí. Ens van fer gaudir d’un repertori variat i ens van meravellar a tots amb una versió especial nadalenca de la cançó “Sense tu”. Complementava la fira l’exposició d’una petita mostra de les nades amb que l’Ajuntament felicitava als veïns anys enrera.
Agraïm als col·laboradors, veïns i visitants la seva participació i només cal esperar l’any vinent amb noves i renovades propostes. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

NÚRIA PONS TORRENTS

Camí Ral

seu primer viatge, en varies fonts públiques dins el poble. Primer tot era nou i va quedar enlluernada: les dones la feien petar al seu voltant, els nens hi jugaven, els homes quan tornaven de la feina, també hi deien la seva. Ho sabia tot del poble!!! Que divertit!!! Era molt important!!!
El temps va passar i de sobte la gent ja no hi anava tant, “Què deu passar?”, es preguntava la font. Resulta que el poble havia posat aigua corrent a les cases i es van oblidar una mica de la desitjada font. I ella, una mica enfadada, es va traslladar al costat de la Creu del Terme, prop d’una bassa. Va pensar: “Aquí dalt estaràs molt bé, veuràs tot el poble i et saludaran els que passen”. Com que per allà passava el rec, la gent que ja havia oblidat que era la font de l’Espardenyer, la van rebatejar com la font del Rec.
Al cap d’uns anys a la font, que ja s’havia fet més gran, li costava cada cop més portar l’aigua tan lluny, i va pensar: “Si anés al costat del pont, més prop de casa, no em cansaria tant” i així ho va fer.
Varen passar uns quants anys més i cada vegada se li feia més feixuc de portar nit i dia l’aigua fins al pont. Li semblava que estava massa lluny, s’enyorava, i un vespre es va dir: “Saps, ara que no en veu ningú, em

posaré un tros més prop de casa”. I així va ser es va posar a sota d’unes albes al costat de la riera molt prop d’on havia començat el viatge. Allà també es va fer famosa una altra vegada, les cues de gent a buscar la seva aigua no hi faltaven mai.
Però la felicitat no dura per sempre, va arribar un dia en què la gent ja no es fiava de les fonts que no tenien “papers” i ella es va adonar que no en tenia!! Ara s’arriscava a haver de fer una analítica cada setmana per tenir els maleïts papers.
Bastant més vella, cansada de tantes aventures, d’alguns desengany i de conèixer el món dels homes, penseu que havia passat més d’un segle des que havia marxat cap al poblet, finalment, un bon dia, va decidir retornar a on havia nascut, a casa seva..., allà podria descansar. D’aquí que el conte es digui la FONT D’IRÀS I TORNARÀS.
Del final del conte la meua àvia no se’n recordava, que cadascú l’acabi com vulgui, personalment quan penso en un final feliç per aquest conte, crec que a la font li agradaria ser a on va néixer, ja tranquil·la, a casa seva per sempre.

Resum de fets, activitats i actes de juliol a desembre 2013

- JULIOL**
- 06 Els Bastoners de Copons participen a la XXXVIII Trobada Nacional a Prats de Lluçanès
 - 14 Benedicció de cotxes de Sant Cristòfor
 - 14 Els Bastoners de Copons participen a la Cercavila Cultural de Camp de Rei, a Vilanova del Camí
 - 28 El Grup de Teatre La Barraca representa "La Jaula de las Locas" a Bellprat
- AGOST**
- 14 Comença la Festa Major amb el partit de futbol infantil Copons – Sant Martí de Sesgueioles. Nit Jove amb el DJ Oriolcopons al Refugi de Copons
 - 15 Missa solemne de Festa Major, benedicció i repartiment d'aigua de Sant Magí, i inauguració de l'exposició de la rehabilitació de la teulada de l'església. Actuació dels Bastoners i exposició "Mirada de Bastons", seguida del vermut i ballada de sardanes amb el Quintet de cobla Terres de Marca
 - 15 A la tarda Cercavila, berenar i espectacle infantil "Mans enlaire, això és una festa!" a càrrec de Jordi Giralt. Nit a la piscina, bany nocturn, mojitos i música de Carlitos & Cia
 - 16 Pinta Copons. A la tarda curses infantils de motos i exhibició de bike-trial a càrrec d'Armand Mollà. Ball de tarda i ball de nit amb l'orquestra Liberty
 - 17 Circuit d'orientació al Refugi de Copons i inflable a la Piscina. A la tarda la gimcana organitzada pels joves de Copons
 - 17 Sopar de final de festa a la Plaça Ramon Godó amb el tradicional espectacle popular "Puja a l'escenari!"
- SETEMBRE**
- 11 Expedició de coponencs a la Via Catalana: un autocar i cotxes particulars
 - 15 El Grup de Teatre La Barraca, amb "La Jaula de las Locas", guanya el premi del jurat professional del Concurs Clip Teatre de Navarcles
 - 28 El Grup de Teatre La Barraca representa "La Jaula de las Locas" al teatre auditori Agustí Soler i Mas de Navarcles
 - 28 Els Bastoners de Copons participen a la Tarda Bastonera de Peramola on celebren els cinquanta anys dels seus gegants i bastoners
 - 29 El Roger Marimon i la Quima Closa, hereu i pubilla de Copons a FirAnoia
- OCTUBRE**
- 03 Primera sessió de Taller de Fang amb l'Assumpta Codina pels alumnes de l'Escola
 - 05 Grallers i capgrossos a la 2a Mostra d'entitats solidàries d'Igualada
 - 17 Els alumnes d'Educació Infantil van d'excursió a Sant Sadurní d'Anoia i visiten la fàbrica de xocolata Simon Coll i el Centre d'interpretació del cava
 - 18 Els alumnes d'Educació Primària van d'excursió a Sant Sadurní d'Anoia i visiten la fàbrica de xocolata Simon Coll i el Centre d'interpretació del cava
 - 20 El grup Teatre Espontani d'Òdena representa "No es tan fácil" a la Sala Polivalent, dins del cicle Roda de teatre de l'Anoia
 - 24 Espectacle del Bibliobus "Els secrets de la Joana", de la companyia El somni del Drac, a la Sala Polivalent
 - 27 Inauguració de l'exposició Xavier Martí Tello, obra sobre cartró (1998-2000), a la Sala d'Exposicions de l'Ajuntament
 - 31 Festa de la castanyada de l'Escola, a la Sala Polivalent
- NOVEMBRE**
- 13 Segona sessió de Taller de Fang amb l'Assumpta Codina pels alumnes de l'Escola
 - 23 Presentació del projecte de la Prehistòria dels alumnes de l'Escola, a la Sala Polivalent
 - 25 Celebració de Santa Cecília de l'Escola, amb audició d'instruments antics i ètnics a càrrec d'Enric Solà, a la Sala Polivalent
- DESEMBRE**
- 01 Excursió "Molins hidràulics, traginers i Camí Ral" pels termes de Copons i Veciana, dins el cicle "L'Alta Anoia sorprenent, caminades populars amb històries"
 - 14 Taller Fem Torrons, a la Sala Polivalent
 - 15 Fira de Santa Llúcia, amb parades, cantada de nades a càrrec dels nens de Copons i exposició de felicitacions de Nadal de l'Ajuntament, a la Sala Polivalent
 - 19 Concert de Nadal dels alumnes de l'Escola a la Sala Polivalent
 - 20 Cantada de nades dels nens i nenes al pessebres de les cases
 - 23 Inici del Casal de Nadal organitzat per l'AMPA del CEIP Copons
 - 24 Missa del Gall i concert de nades a càrrec dels músics de Copons
 - 29 El Patge Faruk visita els nens de Copons i recull les cartes pels reis de l'Orient

Diari d'una invasió subtil

Aquest conte va quedar finalista al XIIè Certamen Literari Ciutat de Sant Andreu de la Barca, el 2011

Ricard Closa Martínez / www.contacontes.blogspot.com

Diumenge. Dia 1r.

Només despertar he tingut la certesa que alguna cosa grossa havia de passar. Una olor de cafè omplia l'ambient cosa que no succeïa d'ençà que visc sol. He baixat a la cuina i m'he trobat un avi menut i atapeït d'arrugues, assegut a taula, prenent cafè i menjant-se les meves magdalenes. M'he fregat els ulls, pensant que era cosa de la son, però no. —Bon dia —m'ha saludat l'home amb naturalitat— Ha dormit bé? —Què representa això? Qui sou vos? —He encertat a cridar, amb certa irritació no cal dir-ho veient envaïda la meua intimitat d'aquella manera tan poca-solta.

—Em dic Calders, sóc jubilat i m'acabo d'instal·lar. Aquesta casa és prou gran, a vostè li sobre espai i li falta companyia i jo sóc un pobre vell sense família ni llar.

He pensat que no havia conegut mai ningú tan barrut, i he estat a punt de cridar a la policia, però el pes de l'argument m'ha fet donar-li la raó, la casa és gran i a mi fa tan de temps que em cau al damunt.

Dilluns. Dia 2n.

M'han despertat veus al pis de baix. Era tard, ahir em va costar adormir-me. A la saleta, en Calders estava parlant animadament amb un home, alt i prim, de cabells blancs i escassos que duia posada la meua bata damunt d'un pijama també meu.

—Bon dia mestre i vostè qui és? —Li he preguntat irat però no tant.

—Bon dia jove, em dic Balaguer, soc fuster jubilat i crec que hi estaré prou bé en aquesta casa.

—Però què voleu dir que hi estareu bé? Això és casa meua, em preneu la intimitat i la roba de nit. Què us heu cregut?

—Va home, no s'ho prengui així, —m'ha volgut calmar en Calders— compartirem habitació, som bona gent i amb prou feines li farem nosa. A més en Balaguer, ha promès que li arreglarà les persianes que, tot sigui dit, ja els hi toca una bona repassada.

Han seguit parlant tranquil·lament davant meu mentre jo esmorzava astorat.

Dimarts. Dia 3r.

Hem dinat tots tres junts, després en Calders ha fet cafè, el fa boníssim, a la mexicana diu ell, amb canyella. En Balaguer m'ha explicat que els llistons que sustenten les persianes s'hauran de canviar, però que no m'hi amoïnés que ell se'n cuidava i que quedarien com noves.

Atordit per tot plegat he decidit evadir-me una estona i he anat a la sala d'estar amb la intenció de llegir, però no ha estat pas possible doncs assegudes al meu sofà, fent mitja, he trobat dues padrines bessones, menudes, d'ulls vius i ulleres repenjades al cap de vall del nas. Abans que pogués dir res s'han presentat: Olíana i Olivella, cosidores de tota la vida, ara jubilades, solteres i sense compromís. M'han promès que no em serien molèstia, que amb poc es conformaven i que amb el meu permís s'instal·laven a l'habitació del darrera.

No he sabut dir res, tan dolces i petites com dues panses i més bones que un vi d'Alella, qui s'atreveria a fer-les fora?.

Dimecres. Dia 4t.

Quan he baixat a esmorzar ja s'havien acabat les magdalenes però les persianes, acabades d'arreglar, feien goig. La resta del dia ha transcorregut amb total normalitat, si és que això encara és possible, però quan ja fosquejava s'ha presentat la Mikolai, una àvia ucraïnesa d'ulls clars, més alta que jo, forta com un roure i arrossegant un bagul tan gran com ella, m'ha clavat els ulls de color de plom i m'ha explicat que descendia d'una casta de cosacs dels Carpats i que des que el seu país va assolir la independència que no s'hi sentia bé, s'havia fet gran, trobava a faltar aquella cosa soviètica i li calia canviar d'aires. Sense discutir, li he deixat triar habitació per una simple qüestió de pes i d'estatura.

Després de sopar ens ha captivat explicant-nos que de jove havia conegut a Nicolai Gógol, i que una sola nit va ser suficient per enamorar-se'n perdudament, tanta va ser la passió que fins i tot la va fer sortir en una de les seves novel·les. Això, es clar, no tothom s'ho ha cregut.

Dijous. Dia 5è.

Havent dinat, i mentre preniem un dels excepcionals cafès d'en Calders, ha arribat La Plata, una argentina de cames infinites i ulls negres com la culpa. Casada i separada per tres vegades, ens ha explicat que era professora de tango però que ja no tenia edat i li havien arribat veus d'aquest lloc, on el retir resultava tan extraordinari, i que havia decidit venir-hi. En Balaguer l'ha ajudat a pujar les maletes, mentre li explicava no sé què d'un parent seu que va emigrar a Buenos Aires. Jo ja no he dit ni piu.

Hem sopat plegats, una sopa de col i remolatxa deliciosa que ha preparat Mikolai, típica del seu país i després hem encès el foc a terra i com una gran família ens hi hem reconfortat. Les idèntiques Olíana i Olivella, que no paren de fer mitja, m'han assegurat que m'ordiran, a quatre mans, un bon jersei de llana. Jo mirant-me'ls a tots, units a la vora del foc, no he pogut evitar emocionar-me una mica i he pensat que això semblava talment La Columna Internacional.

Divendres, dia 6è

Mentre llegia el diari m'ha destorbat el soroll d'unes passes damunt la grava del jardí, i per la finestra he vist acostar-se un senyor més ample que alt, amb gorra de xofer i un bigoti espès i gruixut. Mentre venia m'he atrevit a fer-me apostes sobre la seva procedència. Pel bigoti hauria dit que era de la Toscana, o potser Cors, però he fallat i ha resultat ser un taxista de Barcelona, de nom Sans, aficionat a les flors, que ha decidit vendre's el taxi i jubilar-se, a casa meua, és clar. L'he deixat passar, què havia de fer?

A la tarda m'ha demanat els estris de jardiner i m'ha renyat per tenir les hortensies tant descuidades, després amb un somriure sota el bigoti m'ha donat un copet a l'esquena i m'ha tranquil·litzat dient-me que quan arribés la primavera no hi hauria flors tan boniques en tota la comarca i s'ha posat a remenar la terra, mentre xiulava una cançó de la Núria Feliu.

Dissabte. Dia 7è.

Ja ho he decidit, el meu esperit emprenedor m'ha fet veure que el millor era que obrís una llar d'avis, un original geriàtric, al cap d'avall la casa ho permet i amb poques reformes ho tindria resolt, a més, segur que per aquestes situacions l'administració dóna alguna subvenció i tot.

Per celebrar-ho he obert i ventilat la sala gran i he anunciat ball de festa per aquest vespre. Les bessones han preparat brioxos salats i pastes seques. En Balaguer i en Calders han arreglat una gramola que feia una pila d'anys que no sonava, i han tret la pols a un munt de discos vells. En Sans i La Plata han fet centres amb flors de tardor i falgueres i han penjat garlandes i Mikolai ha afinat un acordió que guardava al seu bagul per a les grans ocasions.

El ball ha resultat un èxit, he estrenat un jersei preciós amb quatre mànigues, hem vist plorar Mikolai mentre tocava amb l'acordió belles cançons de la seva terra, en Calders i en Balaguer han ballat fins a no poder més amb les bessones agafades al coll, ball del fanalet inclòs i, en el moment més càlid de la nit, se m'ha acostat La Plata, vestida amb una falda cenyida amb un gran tall al costat per on s'entreveia una cama inacabable folrada de malla negra. Amb un clavell vermell als llavis i aquella mirada fetillera, m'ha agafat per la cintura i hem ballat un tango de Gardel memorable. Després, vora el foc, hem brindat amb cava, i la nit, ves per on, se'ns ha fet curta.

Diumenge. Dia 1r.

M'ha despertat el silenci. Un silenci anormal, absolut i premonitori, que ni els ocells s'atrevien a trencar. He cridat al Calders, a La Plata, a les bessones... però les meves paraules han ressonat per les parets de la casa buida, ningú enlloc omplia res. A la cuina, però, una cafetera acabada de fer, omplia d'olor de cafè l'ambient al costat d'un bol ple de magdalenes, al jardí les hortensies havien florit inexplicablement i damunt la taula del porxo un clavell vermell es marcava mentre a la gramola sonava un tristíssim tango de Gardel. ■

Senyeres

El Castell de Jorba

Jorba

Ramon Serra Llacuna

El castell de Jorba és una fortificació medieval d'estil romànic situada al municipi de Jorba, a l'Anoia. L'edifici es troba dalt del puig de la Guàrdia (549 m), dominant el poble de Jorba. Està catalogat com a Bé Cultural d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya.

La primera referència que es té del castell data del 978. Aleshores era el centre de la baronia de Jorba –documentada a partir del segle XII– i pertanyia al llinatge dels Jorba. Guerau de Jorba, conseller de Ramon Berenguer IV i d'Alfons I, en va ser el primer senyor. Cap a la fi del segle XII, amb el matrimoni de Guerau de Jorba i Guillem de Cardona la baronia es va incorporar al vescomtat de Cardona. Al segle XIV va passar als Castellolí. L'any 1444 va ser comprada per Manel de Rajadell, castlà d'Òdena. Durant la Guerra Civil Catalana (1462 - 1472) el castell de Jorba es va posar al costat de la Generalitat. Va caure en mans dels realistes l'any 1475. També per matrimonis, al segle XVII la baronia de Rajadell va passar a la de Ponts a través del matrimoni de Jerònima de Rajadell amb Miquel de Ponts; després a la de Salvà, marquesos de Vilanant; a Pont-Lopez de Mendoza, comtes de Robres; al segle XVIII als Abarca de Bolea, comtes d'Aranda; als Híxar, comtes de Guimerà, i finalment als industrials Muntadas i Campeny. Va ser destruït a causa d'un atac durant la Primera Guerra Carlina (1833 - 1840) juntament amb la seva capella, ja que servia de caserna de les forces liberals. L'any 1890 les runes del castell foren comprades per la família Muntadas. Actualment l'edifici es troba en ruïnes i en mal estat de conservació. Només se'n conserva una torre de planta circular, diversos fragments dels murs perimetrals i d'altres fortificacions que es podrien datar cap al segle XII o XIII.

Font /[wikipedia.org](https://www.wikipedia.org). ■

Transports

ALSA

Telèfon: 902 42 22 42
Web: www.alsa.es

Calaf - Igualada			
Calaf	Copons	Igualada	Barcelona
08:14 h	08:27 h	08:38 h	09:45 h
18:20 h	18:36 h	18:54 h	20:00 h
Igualada - Calaf			
Barcelona	Igualada	Copons	Calaf
07:30 h	08:27 h	08:48 h	09:01 h
15:00 h	15:57 h	16:18 h	16:31 h

Hispano Igualadina - Monbus

Telèfon: 902 29 29 00
Web: www.igualadina.net

De dilluns a divendres			
Calaf - Igualada			
Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.
06:40 h	06:50 h	07:13 h	07:15 h
10:30 h	10:45 h	11:07 h	11:10 h
15:15 h	15:30 h	15:53 h	15:55 h
Igualada - Calaf			
Igualada E.	Igualada H.	Copons	Calaf
09:30 h	09:33 h	09:50 h	10:00 h
12:00 h		12:30 h	12:45 h
18:45 h		19:15 h	19:30 h
Dissabtes			
Calaf - Igualada			
Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.
10:30 h	10:45 h	11:07 h	11:10 h
15:15 h	15:27 h	15:38 h	15:40 h
Igualada - Calaf			
Igualada E.	Igualada H.	Copons	Calaf
12:00 h	12:10 h	12:25 h	12:40 h
18:45 h		19:15 h	19:30 h

Taxis

Parades a Igualada: Passeig Verdaguer, s/n
Servei Taxi 24 hores: Ricard Tomas, Tel. 609 47 82 19

No callis, mulla't i dignes-hi la teva!
Opinió, retalls d'història, actualitat, esports...
I ara ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.net

Horari atenció públic ajuntament
de dilluns a divendres de 9 h. a 13 h.
dijous tancat

www.copons.net

Menú migdia

Servei de menú diari

L'Ajuntament de Copons inicia el servei de menú migdia per a qualsevol persona resident al poble. Aquest servei està pensat, principalment, per a les persones amb la seva autonomia limitada, encara que tothom pot fer-ne ús.
Per més informació dirigir-se a l'ajuntament.

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons info@copons.net	93 809 00 00
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistentia Social	93 809 08 80
Servei de Podologia: Judit Muns	637 94 38 76
Àrea Sanitària Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	061
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	088
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Avaries gas / Insmagas	901 12 12 12
Fecsa	900 77 00 77
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	616 52 23 13
Correus	93 869 85 94
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	647 36 42 76
Bibliobús Montserrat b.Montserrat@diba.es	616 98 83 52

Establiments i empreses

Tot Circ info@totcirc.com	938 090 081 686 837 225
Queviures Mas	938 090 002
Fleca Lloró	938 090 075
Brodats Sala Farré SCP	938 090 027
Escorxador, Closa i Fills	938 090 036
Fusteria Josep Tomàs Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria	938 090 093 655 813 952
Bar Piscina de Copons	938 090 841
Refugi de Copons	938 090 127
Centre Dankaes	650 463 834
Autoreparacions Lloró	609 590 450
CatPaintball	629 064 539
Constructors:	
Rafael Solé	699 294 732
Francesc Pascual	636 412 160
Ramaders:	
Cal Torra de la Masia	938 090 187
Antoni Marimon	699 775 580
Manel Marimon	686 617 457
Granja Argullol	938 090 032

CEDIDES PER ROSSI JIMENEZ MATA

